

Finnlands fryktelige skjebne klarer no selv for svenskene.

Den 19. sept. 1944 de store prøvelsers dag i Finnlands historie, konstaterer den finske statsminister. Smerte og bitterhet i Helsinki; man forstår at det finske folk står på dødens terskel.

Finnland allerede en vasallstat, som trues av å bli helt slukt av den røde koloss.

Stockholm, 20. september.

(NTB) I sin tale i den finske kringkasting i går uttalte den stedfortredende finske statsminister, von Born, at den 19. september 1944 vil gå inn i Finnlands historie som de store prøvelsers dag.

Budskapet om våpenstillstanden kan ikke mottas med glede og lettelse i Finland, hvilket jo vilde ha vært naturlig etter så mange harde krigsår. Den harde virkelighet som Finland i dag står overfor er mer nedtrykkende enn mange kunde forutse, sa han.

Finnene kunde neppe ha tenkt seg verre villkår.

Stockholm, 20. september.

(NTB) Størstedelen av det finske folk svever enno i uvisshet om vesentlige punkter i våpenstillstandsavtalen, meldes fra Helsinki. Den dypt alvorlige tone i von Borns kringkastingstale i går kveld, gir imidlertid ikke plass for noen som helst illusjoner.

Stockholms-Tidningens korrespondent i Helsinki melder at betingelsenes «elastiske karakter» har skapt frykt for at Finland no går en tid lenger da en fremmed instans kommer til å øve innflytelse også i landets indre spørsmål. Denne frykt styrkes ytterligere ved den kjensgjerning at den finsk-fiendtlige general Zhdanov er formann i den sovjet-russiske kontrollkommission for Finland. Man kunde neppe ha tenkt seg hardere betingelser, skriver korrespondenten.

Morgon-Tidningens korrespondent telegraferer at det hersket en bitter stemning i Helsinki i går kveld. Det er klart for enhver at det i Moskva ikke var tale om forhandlinger i vanlig forstand. Den finske delegasjon måtte bare ta mot definitivt fastsatte sovjet-russiske betingelser. Det var ingen annen utveg enn å akseptere dem som de var, med alt det de inneholdt, også med de usikre og uklare krav som kan gjøres til gjenstand for utveksler. Nettopp denne siste omstendighet har skapt den største frykt i Finland.

et finske folk følte smerte og bitterhet etter von Borns enkle ord, skriver Dagens Nyheter.

I finske politiske kretser i Stock-

holm var man i går kveld tserkt nedtrykt over innholdet av avtalen om våpenstillstand med Sovjet-Samveldet. Man mener at det ligger en særlig betydning i den ting at avtalen på sovjet-russisk side ble undertegnet av en general som både før og etter krigen 1939-40 har utmerket seg ved en særlig sterk finsk-fiendtlig holdning.

Svenske kommentarer:

Finnland som offerlam på stormaktenes alter.

Også fra svensk synspunkt er det grunn til å nære sterk uro og stor frykt for framtiden.

Førråd av de allierte går det finske folk — gjennom sjikane og utpressing — mot utslettelsen.

Stockholm, 20. september.

(NTB) «Stockholms-Tidningen» skriver i sin ledende artikkel i dag at man i Finland var forberedt på at betingelsene vilde bli harde. Men at de skulde bli så overordentlig harde må framkalle alvorlig frykt for Finnlands framtid. Den nye fred, som Moskva har diktert legger tyngre byrder på Finland og kan bli farligere for landets selvstendighet enn marsfreden av 1940. Heller ikke fra svensk synspunkt kan man skjule at man ser med sterk uro og stor frykt på Finnlands framtid.

De følelser som voldsfreden i Moskva i 1940 framkalt i det svenske folk, blir vakt til live igjen ved dette nye diktat, skriver «Svenska Dagbladet».

Som følge av formuleringen av diktatet blir det sovjet-russiske kjemperike i stand til å skape vasallstat etter baltisk mønster nord for Finskebukta.

Disse betingelser er harde og forkynner ikke noe godt, skriver den sosialdemokratiske avis «Morgon-Tidningen». Det vilde være uklokt og uansvarlig ikke åpent å uttale den frykt som betingelsene i våpenstillstandsoverenskomsten har framkalt.

«Dagsposten» skriver i en ledende artikkel at de sovjet-russiske betingelser med forsett er uklare og taler om muligheten av en seinere utpressingspolitikk. Man må frykte for at etter en kort periode av sjikane og press vil Sovjet-Samveldet framtinge et kommunistisk styre i Finland og innlemme landet i Sovjet-Samveldet.

«Svenska Morgonbladet» skriver at de sovjet-russiske betingelser er et slag for alle Finnlands venner.

Det sosialdemokratiske Ny Tid i Göteborg skriver at betingelsene har gjort Finnlands suverenitet illusorisk, og man kan vanskelig fri seg for mistanken om at utpressingspolitikken fra tiden etter vinterkrigen vil bli fortsatt.

Göteborgsposten betegner våpenstillstandsoverenskomsten som fryktelig hard. Den er slik formulert at den kan gi anledning til ugunstige fortolkninger overfor Finland.

Finnene tvinges til å kjempe videre under russisk kommando.

Og utenverdenen skal ikke få vite hva som heretter foregår i Finland.

Genf, 20. september.

(NTB). Fra pålitelig kilde forlyder at våpenstillstandsoverenskomsten mellom Sovjet-Samveldet og Finland inneholder en klausul, som tar sikte på en fullstendig isolering av Finland fra utenverdenen i minst to måneder, heter det i en amerikansk pressemelding fra Stockholm. Denne bestemmelse skal gjennomføres av en sovjet-russisk kommisjon til kontroll av telefon-, telegraf- og postforbindelsene og av utenlandsreiser.

En annen bestemmelse går ut på at de finske tropper som skal avvæpne tyskerne i Nord-Finnland, skal stå under sovjet-russisk kommando.

Göteborgs Morgonpost skriver: Finland, som no i nesten fem år ikke har gjort annet enn å forsvare den selvbestemmelsesrett som er lovet i Atlanterhavserklæringen, er no til takk for dette ofret som offerlam på stormaktenes alter.

Aftonbladet skriver om en tragisk avslutning på krigen, og framholder at sovjet-russerne under våpenstillstanden har alle muligheter for å blande seg inn i finske anliggender. En rekke stridens spørsmål er enno ikke løst.

Nya dagligt Allehanda finner at Finland har måttet underkaste seg et hardt diktat. Overenskomsten er en direkte følge av den skjebnesvangre 30. november 1939, da Sovjet-Samveldet overfalt Finland.

Selv det sosialdemokratiske Afton-

tidningen må slå fast at artikkelen om at Porkkala skal bortforpantes i 50 år, er en brutal demonstrasjon av maktforholdet mellom de to land.

Folkets Dagblad understreker at Finland no er førråd, sovjet-russerne kan kontrollere hele Finnlands forvaltning. Det finske folk står foran en ny «Bobrikov-tid». Zhdanov er den nye Bobrikov.

(Forts. side 6.)

103338

F.F. 23/9-1944